

Sygn. akt III AUa 717/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 października 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Maciej Piankowski
Sędziowie:	SA Daria Stanek (spr.) SA Alicja Podlewska
Protokolant:	stażysta Anna Kowalewska

po rozpoznaniu w dniu 12 października 2016 r. w Gdańsku

sprawy K. Pasieki

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o świadczenie przedemerytalne

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 3 marca 2016 r., sygn. akt VI U 1702/15

oddala apelację.

SSA Alicja Podlewska SSA Maciej Piankowski SSA Daria Stanek

Sygn. akt III AUa 717/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 czerwca 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił przyznania ubezpieczonemu K. PasiECE prawa do świadczenia przedemerytalnego. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy powołał się na przepis art. 2 ust. 3 ustawy z 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych i wskazał, iż ubezpieczony nie udowodnił 40 lat pracy. Udowodnił 39 lat, 5 miesięcy i 27 dni. Organ rentowy nie zaliczył okresu pracy od 1 lipca 1973 r. do 30 listopada 1973 r. w Kółku Rolniczym w L., bowiem świadkowie, których przedstawił ubezpieczony pracowali w Spółdzielni Kółek Rolniczych (...) z siedzibą w P. i dlatego uznano ich zeznania za niewiarygodne.

W odwołaniu ubezpieczony domagał się zmiany zaskarżonej decyzji i przyznania świadczenia przedemerytalnego argumentując, iż pracował od 2 września 1996 r. do 31 stycznia 1998 r. w gospodarstwie rolnym (...) i podpisał umowę o pracę z 2 września 1996 r. oraz, że pracował od 1 lipca 1973 r. do 30 listopada 1973 r. w Kółku Rolniczym (...), które zostało przejęte przez (...) C. z siedzibą w P..

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 3 marca 2016 r. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do świadczenia przedemerytalnego poczynając od dnia 16 kwietnia 2015 r. (pkt 1) oraz stwierdził, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji (pkt 2), sygn. akt VI U 1702/15.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny.

Ubezpieczony, K. Pasięka, urodzony (...), w dniu 15 kwietnia 2015 r. złożył w pozwanym organie rentowym wniosek o świadczenie przedemerytalne. Ubezpieczony, z którym stosunek pracy ustał z przyczyn ekonomicznych likwidacji stanowiska pracy w dniu 30 września 2014 r., na dzień rozwiązania stosunku pracy udokumentował łączny okres ubezpieczenia w wymiarze 39 lat 5 miesięcy i 27 dni. Ubezpieczony od dnia 1 października 2014 r. jest zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy jako bezrobotny. Od dnia 1 października 2014 r. do 30 września 2015 r. posiadał prawo do zasiłku dla bezrobotnych. Pobierał go 180 dni. Te okoliczności były bezsporne.

Sąd Okręgowy ustalił także, że w okresie od 1 lipca 1973 r. do 30 listopada 1973 r. ubezpieczony był zatrudniony w Kółku Rolniczym w L., które zatrudniało pracowników od 17 kwietnia 1964 r. W okresie od 2 września 1996 r. ubezpieczony był zatrudniony na czas nieokreślony jako mistrz mechanik w wymiarze pełnego etatu w gospodarstwie rolnym (...), które wydało mu świadectwo pracy wskazujące, że był zatrudniony od 2 stycznia 1997 r.

Sąd I instancji wskazał, że powyższy stan faktyczny ustalił na podstawie dowodu z zeznań świadków Z. G., G. L. oraz B. W. oraz na podstawie umowy o pracę z 2 września 1996 r. Dowody te były dostatecznie przekonujące i spójne, wskazując, że ubezpieczony świadczył pracę w kwestionowanych okresach i jakkolwiek świadkowie otrzymali świadectwo pracy z (...) C. za okres pracy od 1969 r. i od 1972 r., to Sąd przypomniał o przekształceniach, którym podlegały Kółka Rolnicze. W związku z zarzutem, że ubezpieczony nie mógł pracować w P. z uwagi na odległość od miejsca zamieszkania Sąd stwierdził, że wieś P. koło C., gdzie mieściła się (...), jest położona tylko około 10 kilometrów od L..

Sąd I instancji przytoczył, że zgodnie z treścią art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy, z przyczyn dotyczących zakładu pracy w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiada okres uprawniający do emerytury w wymiarze co najmniej 40-tu lat dla mężczyzn.

Istota sporu między stronami sprowadzała się do tego, czy należało uwzględnić do okresu uprawniającego do emerytury okres od 1 lipca do 30 listopada 1973 r. oraz od 2 września 1996 r. Ponieważ wnioskodawca wykazał, że w wyżej wymienionych okresach świadczył pracę, do zaliczonego już przez organ rentowy czasu pracy Sąd I instancji doliczył okres 9 miesięcy. W tej sytuacji za spełnioną należało uznać przesłankę posiadania okresu uprawniającego do emerytury wynoszącego 40 lat.

Z tych powodów, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy uwzględnił odwołanie. Zgodnie z treścią art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, który na mocy art. 11 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych stosuje się odpowiednio, Sąd był zobowiązany, przyznając prawo do świadczenia, do zamieszczenia z urzędu w sentencji wyroku rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności organu

rentowego. W ocenie Sądu Okręgowego brak było podstaw do obciążenia organu rentowego odpowiedzialnością za nieustalenie wszystkich okoliczności niezbędnych do wydania decyzji o przyznaniu odwołującemu prawa do świadczenia przedemerytalnego.

Apelację od wyroku wywiódł pozwany organ rentowy, zaskarżając go w całości i zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych oraz prawa procesowego tj. art. 233 § 1 k.p.c. Powołując się na powyższą podstawę apelacji organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Bydgoszczy do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu apelacji podniesiono, że ustalenia, iż od 01.07.1973 r. do 30.11.1973 r. ubezpieczony zatrudniony był w Kółku Rolniczym w L., a od 02.09.1996 r. do 31.12.1996 r. pracował jako mistrz mechanik w Gospodarstwie Rolnym (...) zostały dokonane przez sąd w oparciu o zeznania świadków oraz umowę o pracę z dnia 02.09.1996 r. Organ rentowy zarzucił, że świadek B. W. potwierdził zatrudnienie ubezpieczonego w Kółku Rolniczym w L. w okresie od 01.07.1973 r. do 30.11.1973 r., mimo że z dokumentacji wynika, iż świadek zatrudniony był w tym okresie w (...) C., a sam, jak zeznał, nie pamięta, kiedy pracował w (...). Ponadto nie potrafił on dokładnie określić, kiedy powód został zatrudniony, zeznając jedynie, że było to „przed żniwami”. Odnosząc się do okresu zatrudnienia w Gospodarstwie Rolnym (...) pozwany wskazał, że zeznania świadków przeczą wydanemu przez pracodawcę dokumentowi, tj. świadectwu pracy z dnia 02.01.1998 r.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego organu rentowego okazała się nieuzasadniona.

Przedmiotem niniejszej sprawy była ocena prawidłowości stanowiska organu rentowego o odmowie przyznania K. Pasięce prawa do świadczenia przedemerytalnego na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. Nr 120, poz. 1252). W postępowaniu sądowo-odwoławczym sporna przy tym była wyłącznie przesłanka legitymowania się przez ubezpieczonego 40-letnim okresem ubezpieczenia. K. Pasięka domagał się wliczenia do stażu ubezpieczeniowego okresów pracy od 01.07.1973 r. do 30.11.1973 r. w Kółku Rolniczym w L. oraz od 02.09.1996 r. do 31.12.1996 r. w Gospodarstwie Rolnym (...).

Należy stwierdzić, że Sąd Okręgowy w sposób prawidłowy ustalił stan faktyczny w oparciu o zgromadzone w sprawie materiały dowodowe, zaś w swych ustaleniach i wnioskach nie wykroczył poza ramy swobodnej oceny wiarygodności i mocy dowodów wynikające z przepisu art. 233 k.p.c., nie popełnił on też błędów w rozumowaniu w zakresie zarówno ustalonych faktów, jak też ich kwalifikacji prawnej, albowiem prawidłowo zinterpretował i zastosował odpowiednie przepisy prawa.

Zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. należy uznać za chybiony. Stwierdzenie naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. może mieć bowiem miejsce tylko wówczas, gdy strona apelująca wykaże uchybienie przez sąd pierwszej instancji podstawowym regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów tj. regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów, co w niniejszej sprawie nie miało miejsca.

Sąd I instancji prawidłowo ustalił, że ubezpieczony zatrudniony był w Gospodarstwie Rolnym (...) od dnia 2 września 1996 r. Datę początkową tego zatrudnienia tj. 2 września 1996 r. potwierdza zarówno treść umowy o pracę z dnia 2 września 1996 r. (k. 13 akt ZUS), jak również zeznania świadków Z. G. i G. L. oraz wyjaśnień ubezpieczonego Z. G., który okazał na rozprawie kserokopię swojego świadectwa pracy, potwierdzającego jego zatrudnienie od dnia 2 września 1996 r., podał, iż rozpoczął pracę w Gospodarstwie Rolnym (...) razem z ubezpieczonym. Z zeznań obu świadków wynika nadto, że – tak samo jak wnioskodawcy - dzierżawca gospodarstwa (...) wystawiła im świadectwa pracy potwierdzające pracę od stycznia 1997 r., przy czym Z. G. na świadectwo takie się nie zgodził i wystawiono mu prawidłowe, a G. L. dysponuje świadectwem z taką właśnie niewłaściwą datą rozpoczęcia zatrudnienia. Wobec

powyższego brak jest podstaw do przyznania świadectwu pracy ubezpieczonego przymiotu wiarygodności. Datę rozpoczęcia zatrudnienia wnioskodawcy należało natomiast ustalić w oparciu o przedłożoną umowę o pracę i korespondujące z nią zeznania ww. osób.

Trafnie także Sąd Okręgowy zaliczył do stażu ubezpieczeniowego wnioskodawcy okres zatrudnienia w Kółku Rolniczym w L. od 1 lipca do 30 listopada 1973 r., co znalazło potwierdzenie w zeznaniach świadka B. W., jak również wyjaśnieniach wnioskodawcy. Świadek nie potrafił podać dokładnej daty zatrudnienia ubezpieczonego, co w ocenie Sądu odwoławczego jest racjonalne, skoro chodzi o wydarzenie sprzed ponad 40 lat. Wskazanie przez świadka, że K. P.a został zatrudniony w 1973 r. przed żniwami daje zaś dostateczną podstawę, w powiązaniu z wyjaśnieniami ubezpieczonego, do ustalenia, że wnioskodawca został zatrudniony od początku lipca. Organ rentowy podnosił, iż z dokumentacji wynika, że świadek zatrudniony był w przedmiotowym okresie w (...) C. z siedzibą w P., a nie w Kółku Rolniczym w L.. Zważyć jednak należy, iż spółdzielnie kółek rolniczych są podstawową jednostką działalności gospodarczej kółek rolniczych na terenie gminy, a zaczęto je tworzyć od 1973 r. w wyniku realizacji uchwały V Zjazdu Kółek Rolniczych. Kółko Rolnicze w L. zostało zrzeszone w ramach (...) C. z siedzibą w P., która to spółdzielnia – jak wynika z analizy danych z Krajowego Rejestru (...) rozpoczęła działalność w roku 1974 (<http://www.krs-online.com.pl/spoldzielnia-kolek-rolniczych-w-krs-173772.html>). Nie ulega zatem wątpliwości, że K. P.a i B. W. w spornym okresie zatrudnieni byli w tym samym miejscu tj. Kółku Rolniczym w L..

Reasumując, stwierdzić należy, że Sąd I instancji w oparciu o prawidłową ocenę materiału dowodowego, zasadnie uwzględnił do stażu ubezpieczeniowego K. Pasieki ww. sporne okresy zatrudnienia.

Sąd odwoławczy podziela także ocenę prawną, jakiej dokonał Sąd pierwszej instancji. Sąd Okręgowy trafnie uznał, że prawo ubezpieczonego do świadczenia przedemerytalnego należy oceniać przez pryzmat art. 2 ust. 1 pkt 2 i 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r.

o świadczeniach przedemerytalnych, przy czym – ze względu na fakt, że ubezpieczony na dzień złożenia wniosku, jak również na dzień wydania decyzji nie spełniał warunku ukończenia 60 lat życia – ocenę tę należało zawęzić do art. 2 ust.1 pkt 5 cyt. ustawy. Niesporne było spełnienie przez ubezpieczonego wszystkich ustanowionych tym przepisem przesłanek, poza legitymowaniem się 40-letnim stażem ubezpieczeniowym. Ubezpieczony był zarejestrowany jako osoba bezrobotna od dnia 01.10.2014 r., prawo do zasiłku dla bezrobotnych przyznano mu od dnia 01.10.2014 r. i pobierał zasiłek przez 180 dni. Wniosek o przyznanie świadczenia K. Pasieka złożył w terminie nie przekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych, a nadto w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych (vide: zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy w B. z dnia 07.04.2015 r.).

Doliczenie do uznanych przez organ rentowy 39 lat, 5 miesięcy i 27 dni okresów składkowych i nieskładkowych, okresów pracy: od 01.07.1973 r. do 30.11.1973 r. w Kółku Rolniczym w L. (5 miesięcy) oraz od 02.09.1996 r. do 31.12.1996 r. w Gospodarstwie Rolnym (...) (4 miesiące) pozwoliło natomiast na uznanie za spełnioną przesłanki legitymowania się co najmniej 40-letnim okresem uprawniającym do emerytury.

W tym stanie rzeczy, uznając apelację organu rentowego za niezasadną, Sąd Apelacyjny oddalił ją na podstawie art. 385 k.p.c., jak w sentencji.

SSA Alicja Podlewska SSA Maciej Piankowski SSA Daria Stanek